

Департамент
агропромислового розвитку
Львівської обласної
державної адміністрації

Громадська організація
«Львівська аграрна
палата»

Вісник Агр[🍏]форум №4 (4) 2015

Електронний інформаційний бюлетень

*Круглий стіл з проблем розвитку
молокопродуктового підкомплексу
на Львівщині* стор. 5

*Розвиток кооперації
в Парагваї* стор. 18

Птахівництво-2015.

*Як позбутися непродуктивних
витрат* стор.8

*Стабілізація курсу гривні –
завдання номер один!* стор.19

*Шляхи підтримки озимих
зернових культур урожаю
2015 року* стор. 26

*Фінансова грамотність клієнта – запорука
успішної та довгострокової співпраці з банком
– Олег Сергєєв* стор.28

VIII Спеціалізована виставка “Агро Техніка - 2015” на Львівщині.....	с.3
Круглий стіл з проблем розвитку молокопродуктового підкомплексу на Львівщині.....	с.5
Семінар з підтримки розвитку українського експорту в ЄС.....	с.7
Птахівництво-2015. Як позбутися непродуктивних витрат.....	с.8
Виставка-ярмарок свійських тварин у Львові.....	с.9
Не лише ціною: український експорт освоює преміум-сегмент	с.10
Аграрний сектор Самбірщини: досягнення та перспективи.....	с.12
Щодо справляння єдиного податку платниками четвертої групи.....	с.13
За допуск до роботи без оформлення договору – штраф.....	с.15
Публічне обговорення Стратегії розвитку аграрного сектору України до 2020 року.....	с.16
Скорочення часу проведення фітосанітарної експертизи.....	с.17
Додаткова державна підтримка аграріїв на 2015 рік складе 550 млн грн.	с.17
Розвиток кооперації в Парагваї.....	с.18
Стабілізація курсу гривні – завдання номер один!.....	с.19
Поради з розвитку садівництва та ягідництва.....	с.25
Шляхи підтримки озимих зернових культур урожаю 2015 року.....	с.26
Фінансова грамотність клієнта – запорука успішної та довгострокової співпраці з банком – Олег Сергєєв.....	с.28
Виставки та конференції в Україні та закордоном.....	с.35
Події на Львівщині.....	с.37
Перелік племінних господарств Львівської області.....	с.38
Моніторинг цін.....	с.42

**VIII Спеціалізована виставка
“Агро Техніка - 2015” на Львівщині**
4-6 березня у Львові відбулась VIII спеціалізована сільськогосподарська виставка “Агро Техніка - 2015”. Підприємства з 20 областей України запропонували виробникам регіону насіннєвий матеріал, обладнання, техніку та технологічно-технічні засоби.

На урочистому відкритті заходу заступник директора Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Верещинський Р.А. відзначив необхідність модернізації виробництва для підвищення конкурентоспроможності аграрного бізнесу. Водночас відбулося урочисте нагородження десяти провідних виробників Львівщини чиї досягнення за підсумками 2014 року були найвагомішими.

Переможцями стали керівники ПАФ «Білий Стік» Олег Іванчина, ПП «Галицькі Гуси» Мирослав Проць, ТОВ «Ордів-Агро» Андрій Максимець, ФГ «Перлина» Степан Галушак, ФГ «Сяйво-Стрий» Василь Зубрицький, ФГ «Дзвін» Євген Підвальний, «Апогей Агро» Михайло Кадиляк, ПП «Агрофірма Дзвони» Зеновій Максимішин, ПП «Агрофірма ім. Богдана Хмельницького» Володимир Шмигельський та ТОВ «Галичхутро» Василь Муха.

В рамках виставки для аграріїв також проводилися спеціалізовані семінари з проблем енергозбереження, технічного забезпечення, розвитку галузей рослинництва і тваринництва, фінансового забезпечення виробництва та розвитку кооперації на селі.

VIII Спеціалізована виставка “Агро Техніка - 2015”

Круглий стіл з проблем розвитку молокопродуктового підкомплексу на Львівщині

5 березня у Львові при сприянні Львівської аграрної дорадчої служби (ЛАДС) проведено круглий стіл на тему: “Шляхи розвитку кооперації та сімейного фермерства при реалізації Проекту “Розвиток молочного бізнесу в Україні”.

З доповіддю до учасників заходу звернувся голова ЛАДС Іван Паньків, який окреслив перспективи розвитку молочного скотарства при сприянні канадських партнерів. Заплановано створення 10-15 молочарських кооперативів і у межах кожного з кооперативів очікується підтримка 3-5 сімейних ферм на реконструкцію корівників. Членам кооперативів дорадниками буде надаватися всебічна допомога з впровадження технологій годівлі та утримання корів.

Перший заступник голови Львівської обласної державної адміністрації Ростислав Замлинський запропонував механізм налагодження співпраці у трикутнику “наука – освіта через дорадництво – виробництво” з метою ефективної господарської діяльності у молочному скотарстві і потребою розвивати точкові проекти.

Виконавчий директор ЛОО СОК “Рівноправність” Ігор Петришин повідомив присутніх, що найкраще в області розвиваються кооперативи у Стрийському, Буському та Жовківському районах. Директор ПАФ “Білий стік” Олег Іванчина навів присутнім основні виробничі показники діяльності підприємства та основні проблеми, які стримують розвиток молочного скотарства.

Директор ТОВ “Молокозавод Самбірський” Галина Зборівська охарактеризувала проблеми підприємства щодо закупівлі сировини і запропонувала власну схему побудови кооперації, що дасть змогу розвивати виробництво за європейськими принципами.

Ректор Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, професор Володимир Стибель охарактеризував основні засади розвитку галузі та науковий потенціал університету, який дозволить сприяти динамічному розвитку молочного скотарства, зокрема сучасна лабораторія. Університет може забезпечити також підготовку та перепідготовку техніків штучного осіменіння тварин.

Голова Львівської аграрної палати професор Павло Музика підняв питання про раціональне ведення селекційно-племінної роботи в скотарстві.

Директор товариства «Сільський господар» Андрій Доманський відзначив, що для успішного ведення молочного скотарства необхідно створювати індустрію кормів, допомогти кормами господарствам населення, особливо тим, які утримують чотирьох і більше корів. Без забезпечення в кормах 16 - 17% сирого протеїну неможливо забезпечити високу продуктивність корів. Цю проблему можна вирішувати через використання бобово-злакових трав. Актуальним питанням є створення демонстраційних молочних ферм, які можуть стати найкращою школою запровадження сучасних технологій в скотарстві.

Директор молокопереробного заводу ТОВ «Радивилівмолоко» Сергій Грисюк відзначив, що для успішного вирішення проблеми забезпечення споживачів молоком і молочними продуктами необхідно щоб в ланцюзі «виробник – переробник – збут» кожний учасник повинен мати свою частку прибутку і відповідальності.

Участь у роботі круглого столу прийняли також науковці Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України, керівники і працівники фінансових установ області.

На завершення заходу учасники круглого столу прийняли ряд звернень та пропозицій до органів влади, які сприятимуть динамізації розвитку аграрного виробництва на Львівщині.

Семінар з підтримки розвитку українського експорту в ЄС

Розширення експорту в країни ЄС розглядається у якості важливого вектора економічної політики України в сучасних умовах при істотній зміні структури зовнішньої торгівлі у 2014 році.

Частка експорту до ЄС зросла у 2013 році до 13 % ВВП (порівняно з 9 % у 2012 році). З метою розширення знань бізнесу щодо можливих шляхів доступу на ринки ЄС у Львові 03 березня на базі Українського католицького університету проведено практичний семінар за підтримки Міжнародного фонду “Відродження”.

У вступному слові в.о. президента Американської торгової палати в Україні Тарас Качка розповів про перспективи нарощування експорту, зокрема продукції аграрного сектору та перешкоди, які стримують зростання. Однією з них є недореформованість Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, що стримує експорт м'ясопродуктів. При цьому гарантувати систему безпеки відповідно до вимог ЄС вітчизняне відомство поки що нездатне. Колишній експерт торгової секції Представництва ЄС в Україні Олег Мірошніченко визначив переваги основних галузей в торгівлі з ЄС і ознайомив присутніх з механізмом пошуку партнерів в ЄС.

Президент французької компанії Gayles France Люк Дер'єп представив історію власного бізнесу в Україні - експорт меду у Франції і детально охарактеризував механізм пошуку виробників меду для ринку ЄС. Менеджер Групи підтримки малого бізнесу ЄБРР представила можливості грантової підтримки малого бізнесу в Україні у сумі до 10 тис. дол. США. Підприємству через грант ЄБРР

можуть зокрема компенсувати витрати на консалтинг щодо модернізації виробництва, впровадження сучасних стандартів виробництва та управління.

Експерти семінару прийшли до висновку що вдалий маркетинг продовольчої продукції на сучасному етапі при дотриманні стандартів виробництва дасть змогу розширити експорт у найближчій перспективі.

Птахівництво-2015. Як позбутися непродуктивних витрат

Галузі птахівництва в Україні залишаються одними з найбільш динамічних щодо розвитку і орієнтуються на розширення виробництва продукції та постачання на світовий ринок. З метою розгляду економічних та технологічних проблем галузі у Львові 12 березня проведено Міжнародний форум “Птахівництво-2015. Як позбутися непродуктивних витрат”.

Учасниками форуму були іноземні експерти, виробники продукції птахівництва з понад 10 областей України та науковці, які також мали змогу ознайомитися з сучасними технологічно-технічними рішеннями для підприємств галузі.

Представник ПАТ “Кожухівська птахофабрика” Олександр Лук охарактеризував можливі економічні наслідки технологічних порушень на виробництві і оцінив ветеринарні проблеми що можуть виникати внаслідок недотримання технологій годівлі строків посадки чи неадекватного газообміну на підприємстві. Доктор ветеринарної медицини з Франції Фернандо Лозано зосередив увагу на важливій проблемі галузі – хворобі Гамборо і визначив шляхи та дії необхідні для попередження відповідних втрат підприємств.

Професор Шотландського університету Пітер Сурай детально охарактеризував вплив годівлі батьківського стада на продуктивність потомства, а також умов зберігання та інкубації яєць. Технічний консультант з птахівництва нідерландської компанії “Kanters” Антал Ван Акуолі звернув увагу на використання інгредієнтів та їх дозування у птахівництві, що дозволяє позбутися непродуктивних втрат.

В інших доповідях учасники конференції приділяли увагу оптимізації раціонів кормів та підбору оптимальних за ціною кормових добавок, що особливо актуально для підприємств птахопродуктового підкомплексу через несприятливе співвідношення валютних курсів і впливу зростаючих витрат на закупівлю добового молодняка, пробіотичних препаратів, кормових добавок на собівартість виробництва продукції.

Виставка-ярмарок свійських тварин у Львові

15 березня у Львові на базі ринку сільськогосподарської продукції “Шувар” проведено виставку-ярмарок свійських тварин. Учасниками виставки стали продавці дрібних свійських тварин з усіх регіонів Західної України, а її відвідувачами були тисячі львів'ян, які у вихідний день мали змогу не лише подивитися на тварин, але і дізнатися раніше невідомі факти про них.

Протягом виставки досвідчені фахівці ділилися з бажаючими знаннями про власний досвід розведення та утримання кролів, голубів, цесарок, курей, перепелів, хутових звірів та інших тварин.

Відвідувачі виставки також мали змогу придбати тварин для власного господарства.

Джерело: РСП “Шувар”.

Не лише ціною: український експорт освоює преміум-сегмент

Існує поширена думка про те, що українські компанії експортують до Євросоюзу товари економ-сегменту і середньої цінової категорії. У цих групах легше боротися за покупця, маючи ключовий козир – низькі витрати на виробництво, викликані девальвацією гривні. Проте українські товари вже присутні в ЄС і в преміальному сегменті.

Наш новий герой – компанія Galicia (частина компанії ТБ Фрут), виробник соків прямого віджиму.

З минулого року компанія розпочала експорт своєї продукції до Польщі, а за підсумками нинішнього року планує, що продажі в цій країні сягнуть вже 22–23%.

Але головне – те, що компанія не стала виходити на ринок з дешевою продукцією (як більшість українських виробників), а вибрала преміум-сегмент. Цей підхід – здавалося б, найвигідніший – зовсім не характерний для українського експорту. Українські виробники продуктів харчування зазвичай прагнуть закріпитися в ніші недорогих товарів, де у них є конкурентна перевага у вигляді низької ціни.

Експортери намагаються “грати” на ринку лише за рахунок дешевої української робочої сили (та ще й низького курсу гривні).

Але для товарів преміум-сегмента цього недостатньо, адже тут ціна має другорядне значення. Набагато більше уваги до якості продукції, її новизни, а також до рекламного супроводу. “Продажі в Польщі ми почали з вересня. При цьому ми спочатку орієнтувалися на досить дорогу продукцію в скляній тарі”, – розповідає власник компанії Тарас Барщовський.

При цьому в компанії впевнені: не завжди ринок преміум-продуктів є більш складним для виходу, ніж сегмент менш дорогих продуктів.

До речі, в цьому сегменті також діють “звичайні” конкурентні плюси української продукції – після девальвації гривні вона стала набагато дешевшою за європейські аналогів, а отже, доступнішою для місцевих споживачів.

Що важливо, вихід на сусідній ринок поки не супроводжується масштабною рекламною кампанією, тому в цій сфері поки вдається обійтися без серйозних супутніх витрат.

На сьогодні у Galicia є угоди про продаж в 10 торгових мережах, проте всі вони мають лише локальний характер. “Ми визначили для себе ключові регіони: це Познань, Варшава, Вроцлав і Гданськ – з мережами, що діють в цих містах, ми зараз і працюємо”, – розповідають в компанії.

Як правило, домовитися з маленькими мережами набагато простіше, ніж з загальнонаціональними, у яких супермаркети працюють по всій країні. Але через менші обсяги продажу і високі логістичні витрати маржа від продажів у них набагато нижча.

Разом з тим, за словами керівництва компанії, переговори з кількома польськими національними мережами вже на фінальному етапі.

“Наша порада – починайте переговори і з локальними, і з національними мережами одночасно. Звісно, спочатку ви домовитеся з невеликими мережами. Співпраця з ними не дає великих прибутків, проте дозволяє закріпитися на іноземному ринку”, – пояснює Тарас Барщовський.

При цьому успішні продажі в локальних мережах дозволяють підсилити позицію компанії на переговорах з “гігантами”.

“Хороший попит на вашу продукцію завжди буде найважливішим аргументом на переговорах. Хоча продажі в локальних мережах важливі для вас і самі по собі. Вони дозволять вам зрозуміти, яка ваша продукція користується великим попитом, а яка меншим, і скорегувати свої плани”, – уточнює Борщовський.

Досвід компанії свідчить – виробникам продуктів харчування для виходу на польський ринок необхідно витратити від шести місяців до року.

Хоча нинішній пріоритет – закріплення позицій на польському ринку, в компанії вже зараз придивляються до ринків балтійських країн. При цьому, як і у випадку з польським, свій вихід туди планують почати з преміальної продукції.

Джерело: Європейська правда

Аграрний сектор Самбірщини: досягнення та перспективи

В аграрному секторі району в 2014 році сільськогосподарську продукцію виробляють 27 підприємств, 61 фермерське господарство та 19,6 тис господарств населення. Для розвитку сільськогосподарського виробництва у 2014 році залучено 5 інвесторів з інших районів області які обробляють 19,7 тис. га.

Незважаючи на складну економічну ситуацію виробники району здійснювали капіталовкладення у розширення виробництва, зокрема: будувалася молочна ферма ФГ “Ліщук Н.С.” на 60 голів, яку заплановано ввести в експлуатацію у 2014 році; комплекс з утримання 150 голів корів молочного напрямку продуктивності на базі ФГ “Білак”; відбувалося будівництво складів для тимчасового зберігання зерна в с. Новосілки Гостинні ТОВ “Агро ЛВ-Лімітед”; проводилась реконструкція свинокомплексів в с. Мала Білина (ТЗОВ “Барком”).

Наприкінці минулого року Самбірський район також уклав угоду про соціальні інвестиції на 200 тис. грн з ТОВ “Агро ЛВ-Лімітед”.

Розвиток експортного потенціалу Львівщини

З метою нарощування експортного потенціалу області департамент економічного розвитку, торгівлі та промисловості Львівської облдержадміністрації формує перелік експортерів регіону, які готові здійснювати зовнішньоекономічні операції на закордонні ринки.

«Ми готові сприяти експортоспроможним підприємствам у пошуку іноземних партнерів та наданні необхідної інформації щодо потенційних ринків збуту певної продукції», - наголошує директор департаменту Василь Лозинський.

У зв'язку із цим, усіх зацікавлених суб'єктів підприємницької діяльності Львівщини просимо звертатись з інформацією щодо переліку продукції, яка може постачатися на зовнішні ринки. Також у департаменті очікують й проблемних питань, котрі виникають у експортерів під час здійснення зовнішньоекономічних операцій, та пропозиції щодо їх врегулювання.

Інформацію можна надавати на ел.пошту: pelykhovskyi@loda.gov.ua , тел. факс: (032) 261-26-65.

Щодо справляння єдиного податку платниками четвертої групи

Державна фіскальна служба України з метою забезпечення виконання вимог Податкового кодексу України (далі - Кодекс) та з метою уникнення непорозумінь з платниками податків надала роз'яснення щодо справляння єдиного податку платниками четвертої групи (Лист від 14.02.2015 р., №4968/7/99-99-15-03-01-17).

У листі зазначено, що платниками єдиного податку четвертої групи є сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Не можуть бути платниками єдиного податку четвертої групи суб'єкти господарювання, які станом на 1 січня базового (звітного) року мають податковий борг (недоїмку), за винятком безнадійного податкового боргу, який виник внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).

Об'єктом оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди (п. 292.1 ст. 292 Кодексу).

Права власності / користування земельними ділянками повинні бути оформлені та зареєстровані відповідно до законодавства.

Базою оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), а для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) - нормативна грошова оцінка ріллі в області, з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року.

Управління у сфері оцінки земель та земельних ділянок здійснюється органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. Тобто інформацію про нормативну грошову оцінку земельних ділянок для розрахунку податкових зобов'язань сільськогосподарські товаровиробники можуть отримати від територіальних органів Держземагенства України за місцем знаходження таких земельних ділянок.

Протягом I кв. 2015 р. передбачається затвердження форми податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи. До затвердження форми податкової декларації з єдиного податку для платників податку четвертої групи рекомендовано використовувати форму Податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку, затверджену наказом Міністерства доходів і зборів України від 30.12.2013 № 864.

У зв'язку з тим, що форма податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку передбачає щомісячні нарахування, пропонуємо платникам податку протягом першого кварталу сплачувати нараховані суми у терміни, передбачені для сплати фіксованого сільськогосподарського податку.

Джерело: Державна фіскальна служба України.

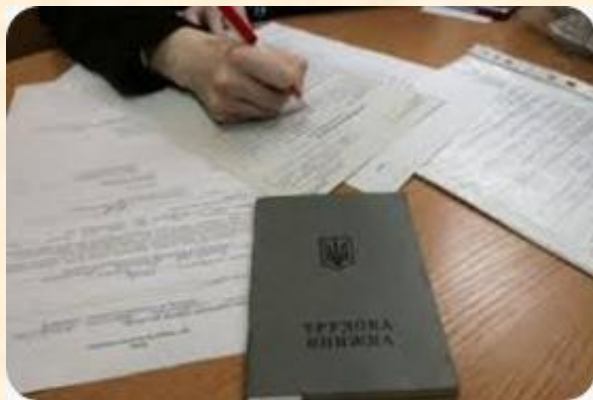
Підписано та оприлюднено низку важлих законів

Президент Петро Порошенко підписав низку законів, ухвалення яких є однією з умов надання Україні розширеного кредитування з боку МВФ. Зокрема, оприлюднено Закон № 213-VIII “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення”, згідно з яким тимчасово обмежено розмір пенсій пенсіонерам, що працюють.

Крім цього, підписано також такі закони:

- № 211-VIII “Про внесення змін до Податкового кодексу України”, згідно з яким звільнено від оподаткування благодійну допомогу вимушеним переселенцям;
- № 212-VIII “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України” стосовно розширення фінансових повноважень місцевих бюджетів;
- № 214-VIII “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо посадових осіб органів доходів і зборів”;
- № 215-VIII “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо посадових осіб контролюючих органів”;
- № 219-VIII “Про внесення змін до розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці, покликаний сприяти легалізації зарплат.

Джерело: www.golos.com.ua

За допуск до роботи без оформлення договору - штраф

Фахівці ДПІ у Голосіївському районі, що фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), допуск до роботи іноземця або особи без громадянства та осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця, на умовах трудового договору (контракту) без дозволу на застосування праці іноземця або особи без громадянства тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб - підприємців, які використовують найману працю, **від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 8500 грн. до 17000 грн).**

Зверніть увагу, що повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб - підприємців, які використовують найману працю, **від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17000 грн. до 34000 грн.).**

Нагадуємо, що Законом України від 28.12. 2014 р. № 77-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці" (набрав чинності 01.01.2015) внесено зміни до Кодексу законів про працю України (КЗпП), які посилюють відповідальність за порушення трудового законодавства.

Джерело: ДПІ у Голосіївському районі м. Київ ДПС.

Публічне обговорення Стратегії розвитку аграрного сектору України до 2020 року

З 15 березня на офіційному веб-сайті Мінагрополітики України будуть розміщені робочі матеріали для початку публічних консультацій стосовно розробленого проекту Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 рр.

Метою Стратегії є покращення конкурентоспроможності сільського господарства України, забезпечення сталого розвитку відповідно до міжнародних стандартів, забезпечення продовольчої безпеки країни та розвиток сільських територій.

Обговорення запропонованого проекту Стратегії триватиме до кінця травня 2015 року з подальшою його передачею на схвалення Кабінету Міністрів України.

Детальніше з робочими матеріалами можна ознайомитися за посиланням: <http://minagro.gov.ua/node/16017>

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики

Серед виробників молочних продуктів відбувся «перерозподіл» ринку

Серед виробників молочних продуктів в Україні в 2014 році відбувся суттєвий перерозподіл ринку. Компанія «Данон-Україна» поступилась місцем компанії «Терра Фуд», яка за рік збільшила виробництво молокопродуктів на 16 % та охопила 8,5 % ринку.

Про це повідомив голова ради директорів Спілки молочних підприємств України Вадим Чагаровський під час VIII Міжнародного молочного конгресу.

Водночас Радехівський молокозавод ПрАТ «Галичина» зменшив обсяги виробництва продукції за 2013-2014 рік з 81,5 тис. т до 58,3 тис. т або на 23,1%. Частка продукції підприємства на національному ринку за аналогічний період скоротилася відповідно з 4,5 % до 3,3%.

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики

Скорочення часу проведення фітосанітарної експертизи

Ухвалення Урядом добровільного принципу щодо видачі карантинного сертифікату та зменшення терміну видачі фітосанітарного сертифікату зменшує корупцію і спрощує умови ведення бізнесу.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 42 прийнятою у 2015 році карантинні сертифікати надаються добровільно, отже вимоги надати такі документи з боку контролюючих органів є незаконними. Про це повідомив заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Володимир Лапа.

Він нагадав, «Логіка дуже проста. Якщо господарюючий суб'єкт відчуває ризики, він може добровільно отримати карантинний сертифікат. На нормативно-правовому рівні проблема знята», — сказав заступник Міністра. Він додав, що нові правила дозволяють аграріям заощаджені кошти направляти на розвиток господарств та сільських територій. «За нашими розрахунками, мова йде про 20 гривень економії з кожної тонни зерна. Тобто при експорті на рівні 37–38 млн тонн цей показник складатиме понад 700 млн гривень», — повідомив Володимир Лапа.

Від скорочення часу проведення фітосанітарної експертизи з 5 діб до 24 годин аграрії збережуть близько 1 млрд грн. «Раніше кожна доба простою коштувала 0,5 доларів за тонну зерна», — заявив Володимир Лапа.

Крім того, фітосанітарних інспекторів попереджено про персональну відповідальність за порушення правил видачі сертифікатів.

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики.

Додаткова державна підтримка аграріїв на 2015 рік складе 550 млн грн

Верховна Рада України схвалила зміни до Державного бюджету на 2015 рік щодо фінансування бюджетних програм у галузі сільського господарства за рахунок коштів загального фонду. Зокрема, на заходи зі здешевлення кредитів в аграрному комплексі передбачено 300 млн грн. Ще 250 млн грн направлять на державну підтримку галузі тваринництва.

В цілому, Міністерству аграрної політики та продовольства України передбачено видатки у поточному році в обсязі 3 099 млн грн, з яких кошти загального фонду становлять 1 139 млн грн, спеціального — 1 960 млн грн.

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики.

Розвиток кооперації в Парагваї

7-21 лютого 2015 року представники делегації з Львівщини у складі директора БО ЛАДС Іван Паньків, директор ЛОО СОК «Рівноправність» Ігор Петришин та фермер з Буського району Михайло Кадиляк. Канадська кооперативна організація SOCODEVI (представник Каміл Коте) та об'єднання кооперативів FECOPROD (Парагвай), в особі президента Євгенію Шоллера та генерального директора Бласа Крістальдо продемонстрували українцям систему становлення та ефективного функціонування кооперативів в країні, що розвивається. Були організовані зустрічі з президентами і членами правлінь кооперативів та кооперативних федерацій, конфедерацією кооперативів Парагваю. Цікавими були зустрічі в кооперативному банку BANCOP, кооперативній страховій компанії TAJG, м'ясопереробними комбінатами кооперативів CHORTITZER (забій та переробка 700 голів худоби за зміну) та NEULAND (500 голів).

Кооператори продемонстрували функціонування підприємства, утвореного 2-ма кооперативами, з переробки шкір, виробництва м'ясо-кісткового борошна та тваринного жиру CENCOPROD. Цікавим є також досвід розвитку у Парагваї кооперативних молокопереробних підприємств LA HOLANDA (переробка 700 т молока/день) і TREBOL (350 т) .

Делегація з України відвідала кооперативи COLONIAS UNIDAS та SAN LUIS, членами яких є вихідці з України. Багато вражень викликала зустріч з почесним послом України у Парагваї та власником великого зернового елеватора і порту паном Троцюком (батьки походять з України) та іншими фермерами українського походження, які вирощують сою, кукурудзу, рис, соняшник і інші культури.

Джерело: Львівська аграрна дорадча служба

Стабілізація курсу гривні – завдання номер один!

*Василь Магас, к.е.н., доцент,
Львівський національний
університет імені Івана Франка.*

*Петро Маковський, голова
Львівської асоціації кредитних
спілок.*

Різка девальвація гривні стимулює відтік гривневих депозитів із банківської системи та подальше зростання попиту на іноземну валюту. Кінцевим наслідком може стати повна дестабілізація банківської системи та економічний колапс.

Голова НБУ Валерія Гонтарева 18 січня 2015 року на парламентських слуханнях заявила наступне: “Хто винен у повномасштабній фінансовій кризі, вже всі знають. Тому головне питання на сьогодні – що робити?”

Якщо вже всі знають, хто винен у знеціненні більше як у три рази гривневих заощаджень кожного українця, то все нинішнє керівництво НБУ мало би піти у відставку. Але, грайливо виголошуючи такі фрази, глава НБУ, напевно, намагається високі темпи інфляції, яка вже набуває ознак гіперінфляції, та дестабілізацію курсу гривні повністю списати на війну на сході України.

Цього чинника не можна заперечувати, адже війна сама по собі знижує вартість національної валюти, оскільки її товарне забезпечення внаслідок військових дій просто знищується. При цьому внаслідок збільшення ризиків зменшується економічна активність, що зменшує поточну товарну пропозицію. Цим самим будь-яка війна закономірно призводить до зростання цін. Водночас, зростання цін не пропорційне зменшенню пропозиції товару на ринку. Це пов’язано з тим, що паралельно міняється структура та знижується споживча активність населення. Таким чином відбувається зменшення оборотності грошової маси, що, в деякій мірі, може компенсувати зменшення товарного забезпечення грошової одиниці.

Але, що потрібно особливо наголосити, **інфляція – це не просто зростання цін, а зростання цін, зумовлене зростанням грошової маси.** Як відомо, емісію гривні може здійснювати виключно Національний банк України. Тому, **головною причиною нинішньої інфляції та наступної різкої девальвації гривні є не війна, а здійснена емісія додаткової грошової маси через:**

- рефінансування комерційних банків;
- фінансування дефіциту державного бюджету (у тому числі НАК “Нафтогаз України”, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб).

Війна породжує також очікування інфляції та підвищує ризики порушення стабільності банківської системи. Це призводить до відтоку депозитів. Запущена інфляція призвела до посилення відтоку коштів з депозитів у комерційних банках, що стало додатковим чинником зростання попиту на іноземну валюту.

Недолугі спроби адміністративного регулювання, 2-х відсотковий податок на обміні валют, оподаткування доходів по депозитах посилили ці процеси і в кінцевому підсумку призвели до формування чорного валютного ринку. Цілком імовірно, що налагодились чітка взаємодія між банками, обмінними пунктами та чорним ринком, що дозволило на операції обміну заробляти не менше як 20 відсотків.

При наявності кількох курсів НБУ тривалий час продовжував продавати іноземну валюту за заниженим курсом через валютний аукціон. У зв’язку із цим до НБУ виникає резонне запитання – кому саме і за які заслуги (відсотки)?

Нацбанк також підозріло часто невпопад купував чи продавав долари США. Більше того, кажуть що Нацбанк скуповував долари не просто в періоди зростання долара, але ще й за ціною, вище ринкової. Є також підозри на штучну синхронізацію зниження курсу гривні та російського рубля.

Ці дії, а також необережні та прямо непрофесійні висловлювання голови НБУ Гонтарєвої, повторювана невідповідність сказаних слів та наступного розвитку подій, зумовили недовіру до регулятора і, відповідно, до майбутнього гривні між банкірами та появи панічних настроїв серед населення. Таким чином процес почав виходити з під контроль.

Судячи із неодноразовий заяв Валерії Гонтарєвої, Національний банк України не знайшов нічого кращого, як усунутися від виконання статті 99 Конституції України, згідно якої “Забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави – Національного банку України”. Натомість за словами Гонтарєвої, основною функцією Нацбанку стає “збереження купівельної спроможності гривні”. Що стосується валютного курсу, то обіцяє, що “... курс і надалі буде коливатися на ринку. Суспільство має зрозуміти, що це неминучий процес. Коливання валютного курсу – це нормальне явище на вільних валютних ринках! Потрібно звикати”. Видно, для посилення ефекту від Гонтарєва водночас заявила свій прогноз, що “у 2015 році приріст монетарної бази, необхідний

для задоволення потреб економіки та банківської системи у платіжних засобах, становитиме 30% або 100 млрд. грн.”. Зрозуміло, що ефект не забарився, - вже через два дні курс національної валюти обвалився до 30 гривень за долар США.

Необхідно зазначити, що вільний ринок є ефективним лише за умови, що він є конкурентним.

Тоді ціна (у т.ч. валютні курси) дійсно коливається і є результатом узгодження інтересів невідомого числа суб'єктів ринку, кожен із яких не має визначального впливу на її формування.

На валютному ринку України склалася зовсім інша ситуація. Тут ми маємо обмежено число ринкових суб'єктів, які формують пропозицію іноземної валюти. Більше 80 відсотків валютних надходжень в Україну формують менше 20 відсотків підприємств основних експортних галузей України, які до того є найбільш монополізованими. У таких умовах становлення валютного курсу стає предметом регулювання суб'єктів, що мають найбільшу ринкову вагу. Валютний курс в таких умовах відображатиме інтереси організованої групи експортерів, і тому неминуче матиме тенденцію до підвищення.

Якщо ж до цього додати, що експортери представляють в основному колишню регіоналістську владу, то крім матеріальної зацікавленості у зниженні курсу гривні, у них є також і політичні інтереси у дестабілізації національної валюти. До цього потрібно також додати і особливості моменту, коли російські банки входять у десятку найбільших банків України, а також те, що низка великих підприємств контролюються російським капіталом. Таким чином **необхідно розуміти, що на валютному ринку України не тільки є економічні та організаційні передумови формування картельних змов, але й дестабілізація курсу гривні є важливим інструментом досягнення політичних та військових цілей з боку російського агресора.**

Тому керівництво Національного банку України повинно не тільки перестати списувати свої провали на війну, але й зобов'язане розуміти, що **саме війна ставить свої додаткові вимоги.** Натомість, НБУ реально підіграє як ворогам, так і мародерам, які неминуче з'являються в умовах воєнного часу. **Дестабілізація гривні сьогодні є набагато небезпечнішою загрозою, ніж військові дії! Тому стабілізація курсу гривні є найважливіше завдання часу!**

Для цього необхідно, щоб всі учасники ринку та суспільство в цілому отримали чіткий неоднозначний сигнал від Національного банку України, **що буде зроблене усе можливе для повернення курсу гривні до рівня, який мав би бути за умов конкуренції на валютному ринку.** При нинішньому стані економіки, навіть при продовженні воєнних дій реальний курс гривні не виходитиме за межі 15-20 гривень за долар США.

Першим реальним кроком має стати заява про те, що гривня досягла своєї найнижчої межі і Нацбанк гарантує, що не допустить її подальшого падіння.

Для цього НБУ повинен заявити про готовність по максимальному курсі долара США повністю забезпечити наявний попит. Це є спосіб не тільки вилучення гривні з обігу, але й спосіб покарання учасників пулу на валютному ринку. Для цього потрібно використовувати наявні резерви, взяти стабілізаційний кредит МВФ, сформувати пул імпортерів і т.п.

Також НБУ повинен заявити, що він не куплятиме долар США, поки він не опуститься до рівня 20 гривень, а також про те, що надалі курс долара він поетапно знижуватиме до 15 гривень. Така заява та реальні дії неминуче запустить тенденцію з курсом у зворотному напрямі.

Водночас потрібно повністю лібералізувати валютний ринок – валютою торгувати повинен мати право будь-хто, будь-де і у будь-якій формі. Відмінити 2% податок з обміну валют, зняти недіючі на сьогодні терміни повернення в Україну валюти, обов'язковість продажу іноземної валюти, вимоги пред'явлення паспортів в обмінних пунктах і всі інші регуляторні вимоги. Це ж стосується і переслідувань суб'єктів чорного ринку. **Репресіям повинні піддаватися лише ті суб'єкти, як формують картельні змови з метою курсової дестабілізації на основі антимонопольного законодавства.**

Курс не знизиться, якщо продовжуватиметься друк грошей. Тому, потрібно **зупинити емісію гривні, переставши фінансувати як дефіцит державного бюджету так і проблемні комерційні банки.** Як альтернативу, потрібно використати інструмент тимчасового замороження вкладів населення у проблемних банках. Громадяни повинні зрозуміти і повірити, що як плату за ці незручності, після стабілізації за період до одного року вони зможуть купити долар США за ціною не вище 20 гривень.

Підняти норму капіталізації комерційних банків і забезпечити безумовне їх дотримання поетапно впродовж одного року. Після завершення цього періоду банки, які не виконали вказану норму повинні підлягати обов'язковому продажу за символічною ціною.

Установити ставку рефінансування на рівні не менше як 20 відсотків вище ринкової ставки на депозити. Рефінансування повинно здійснюватися тільки під гарантії та поручительства інших кредитоспроможних банків.

НБУ повинен зрозуміти, що не контроль зростання цін, а **забезпечення економіки якісною грошовою одиницею є головним обов'язком центрального банку.** При цьому якісна грошова одиниця повинна бути не тільки стабільно мірою в процесі здійснення обмінних операцій, але також

виконувати функцію заощаджень.

Це усвідомлення може прийти до НБУ тільки через конкуренцію валют. Тому **потрібно встановити норму, що на території України можуть вільно використовуватися будь які грошові знаки.** Потрібно реалізувати ідею Фрідріха фон Гаска про те, що “Парламент не може встановлювати законів що обмежують право кожного володіти, купувати, продавати або позичати, укладати угоди та забезпечувати їх виконання, здійснювати розрахунки та вести свої рахунки в будь-яких грошах за своїм вибором”.

Можливість використання різних грошових одиниць потребує зміни підходів до оподаткування. Головним податком повинен стати податок на доходи у формі податку з обороту. Ставка податку з обороту повинна диференціюватися залежно від умов отримання цього доходу.

Формування режиму Януковича стало можливим лише завдяки високому рівню монополізації української економіки та концентрації економічної влади в кількох олігархічних угруповань. Без вирішення названих проблем не тільки існують економічні передумови до відтворення подібного режиму, але й в принципі неможливо мати стабільний курс національної валюти та формування ефективної ринкової економіки та правової держави в Україні. Тому, **зараз як ніколи потрібна ефективна конкурентна політика, спрямована на зниження рівня концентрації економічної влади в Україні та недопущення повторення такої ситуації у майбутньому.**

Зокрема важливо вже зараз запустити правовий механізм зменшення рівня концентрації власності в Україні. Наприклад, - законодавчо зобов'язати упродовж п'яти років продати ту частку приватизованих у минулому активів, сумарна вартість яких у пов'язаних родинними зв'язками осіб перевищує 100 мільйонів доларів США. При цьому різниця між ціною їх продажу та понесеними в них інвестиціями підлягає оподаткуванню за наперед визначеною достатньо високою ставкою.

У випадку саботажу і зупинки приватизованого у минулому підприємства, воно підлягає продажу у примусовому порядку впродовж одного року через аукціон. У такому разі всі кошти від продажу підлягають перерахуванню до державного бюджету.

Також, враховуючи що після приходу Януковича до влади бандитські методи у бізнесі набули широкого розмаху, **усім попереднім власникам необхідно надати законну можливість повернути активи, яких вони були позбавлені через тиск і погрози.**

Для цього на період до одного року законодавчо закріпити принцип презумпції недійсності угод купівлі-продажу корпоративних прав

підприємств або їх окремих значних активів, укладених у період президентства Януковича. Продавець повинен отримати право звернення до суду із позовною вимогою щодо визнання недійсності такої угоди у зв'язку із порушенням принципу добровільності при її укладенні. Доведення протилежного має бути прерогативою покупця.

Після завершення вищевказаних термінів – амністія доходам і капіталу, крім одержаних із застосуванням кримінальних методів.

Інші основні напрями конкурентної політики:

- мінімізація або повна відміна зовнішньоторговельних тарифних бар'єрів;
- мінімізація податкового навантаження на бізнес;
- формування сприятливих умов для здійснення підприємницької та інвестиційної діяльності.

Підвищення облікової ставки Національним банком України

Із 4 березня Національний банк України підвищив облікову ставку із 19,5% до 30%. Це вже друге підвищення у 2015 році. Підвищуючи ставку, центральні банки хочуть стримати інфляцію.

Експерти прогнозують, що протягом кількох місяців відсоткові ставки по кредитах в Україні зростуть. Це призведе до проблем не лише у нових позичальників, а й у старих, які часто беруть нові кредити, аби погасити старі.

Джерело: www.finance.ua

Квоти на експорт в ЄС у 2015 році

Станом на 12 березня Україна вичерпала чотири квоти на експорт в ЄС, за якими виділені обсяги були вичерпані достроково: це квота на експорт кукурудзи (400 тис. тонн), меду (5 тис. тонн), майже вичерпані позиції по яблучному та виноградному соку - на 98, 4 % (залишок складає 157 тонн з 10 тис. тонн) та кварталну квоту по м'ясу птиці (4 тис. тонн) - повідомила заступник міністра аграрної політики та продовольства України Владислава Рутицька.

Джерело: Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Поради з розвитку садівництва та ягідництва

Плодовий сад

До кінця другої декади березня проводять формування та обрізування крони зерняткових порід (яблуня, груша, айва). Видалення та знищення пагонів пошкоджених борошнистою росою та попелицями. Замазування зрізів садовим варом або розчином водоемульсійної фарби з водою в розрахунку (70:30) з додаванням 15-20 г/л “Топсину М”. В другій третій декаді березня проводять формування та обрізування крон у кісточкових порід (вишня, черешня, персик, абрикос, слива, крупноплідна алича) з обов’язковим замазування зрізів садовим варом або розчином водоемульсійної фарби. Після обрізування та винесення за межі саду гілок проводиться побілка штаблів та основи скелетних гілок.

Кущові ягідники

Важливим етапом у формуванні кущів смородини є її обрізка. Оскільки кущі чорної смородини формуються поступово - протягом 4-5 років формуючи кущ з 15-20 гілок різного віку. Основні гілки смородини дають хороший урожай в перші 4-6 років. Тому у віці 5-6 років старі гілки необхідно повністю зрізати біля самої основи. Пагони пошкоджені сківкою видаляють на рівні ґрунту і обов’язково знищують за межами насаджень. Для цього вибирають 6-8 однорічних правильно розташованих і найбільш сильних пагонів, а інші зрізають за допомогою секатора. Далі щорічно обрізку проводять за такою схемою: Перший рік – стебла вік яких 4-5 років. Подібні стебла мають практично чорне забарвлення і їх легко відрізнити від молодих пагонів. На другий рік обрізають всі стебла, які відвисли і лежать на землі. На третій рік обрізуються стебла які спрямовано всередину куща. На четвертий обрізуються усі зайві пагони, які йдуть від кореневої шийки і пагони верхівки яких підмерзли на зиму. На наступний рік обрізуються стебла які уражені хворобами або засохли.

Для підживлення плодово-ягідних насаджень застосовують азотні та фосфорно-калійні мінеральні добрива в поєднанні з позакореновими підживленнями комплексними препаратами типу Rossasol або карбамід. Позакоренові підживлення насаджень розпочинають з другої-третьої декади травня.

Сергій Оратівський, Львівська дослідна станція садівництва

Марія Свідерко, провідний науковий співробітник, к.с.-г.н., Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН України

Шляхи підтримки озимих зернових культур урожаю 2015 року

Після зимового спокою, який проходив у складних погодних умовах, виникає необхідність активізувати ростові процеси озимих зернових.

Підживлення рослин впродовж їх вегетації – це важливий елемент технології вирощування. Підхід до весняних підживлень диференціюється залежно від типу ґрунту, рівня елементів технології застосованих восени, біологічних особливостей сортів та фактичного стану культур на час відновлення весняної вегетації (ЧВВВ) рослин.

Критерієм для визначення дози азотних добрив при першому підживленні є кількість рослин на одиниці площі і їх розвиток, а ефективний строк в наших умовах – період активного росту на протязі 10-15 днів після відновлення вегетації, коефіцієнт використання поживних речовин у цей час найбільший і сприяє відновленню та кращому розвитку надземної поверхні і кореневої системи.

Перше підживлення слаборозвинених посівів, так зване регенераційне, можна проводити і **по мерзло-талому ґрунту** за переходу температури через 0°C, коли у нічний час температура набуває мінусових значень, а вдень плюсових, тоді верхній шар його перезволожений і добрива швидко розчиняються та поглинаються ґрунтом. Крім аміачної селітри можна використовувати й карбамід за умови відсутності снігового покриву.

Слід зауважити, що за недостатнього внесення фосфорно-калійних добрив з осені весняне одностороннє підживлення рослин азотними добривами є малоефективним. Можна використовувати азотно-фосфорно-калійне добриво (2,0-2,5 ц/га) або суміш з аміачною селітрою (по 1 ц/га кожного).

Для встановлення доз азотних добрив для першого підживлення доцільним є врахування ЧВВВ рослин. Тому що залежно від цього вони по-різному розвиваються: за раннього і оптимального (середньобагаторічного) відновлення вегетації інтенсивно продовжується процес кущіння і ріст у висоту (вегетативний тип розвитку); пізнього – формується низькорослий зрізаний стеблостій, скорочується період утворення елементів продуктивності (генеративний тип розвитку). Отже, у прийнятому співвідношенні поживних речовин дозу азотних добрив рекомендуємо: за раннього відновлення вегетації дещо зменшити від розрахункової норми на добре розвинених посівах озимих зернових (пшениці, жита, тритикале, ячменю) і перенести на наступне з метою закладки елементів продуктивності колосу, оптимального - залишити на її рівні, пізнього - збільшити.

Доза добрив залежно від сорту, рівня родючості ґрунту, агротехніки та інших умов може бути N_{45-60} (1,3-1,8 ц/га аміачної селітри, не більше 2 ц/га). Завершувати його доцільно на площах з кращим розвитком рослин (3-5 і більше пагонів) і густотою (450-500 шт./м²), оскільки це сприяє формуванню більш продуктивних пагонів.

Доза добрив N_{30-45} (0,9-1,3 ц/га аміачної селітри, до 1,5 ц/га). Під озиме жито і ячмінь у першому підживленні достатньо внести N_{34} (1 ц аміачної селітри). Захоплюватись високими дозами при першому весняному підживленні недоцільно, тому що більший ефект забезпечує роздрібне внесення азотних добрив у найбільш відповідальні етапи формування елементів продуктивності колосу та якості зерна.

Критичним періодом для озимих зернових по забезпеченню азотом є кінець IV - початок V етапу органогенезу (перехід від кушіння до виходу рослин у трубку-поява I-го надземного вузла), в цей період припиняється утворення пагонів, відбувається диференціація основи колоса, азот сприяє виживанню колосonoсних стебел і рослини його використовують у цій фазі найінтенсивніше (40-50% від розрахункової норми). У II підживленні доза під інтенсивні сорти пшениці озимої і тритикале може складати N_{60-80} (1,8-2,3 ц/га аміачної селітри), напівінтенсивні - N_{30-45} (0,9-1,3 ц/га аміачної селітри). Але норму для цих підживлень слід уточнювати за даними тканинної діагностики, бо це дозволить економніше використати мінеральні добрива, тобто згідно потреб рослин.

Залежно від рівня технології проводять наступні підживлення з врахуванням використання продукції на конкретні цілі, зокрема продовольчі, хлібопекарські, тобто покращення якості зерна.

Для роздрібного підживлення пшениці озимої можна використовувати карбамід-аміачну суміш (КАС) – це суміш водних розчинів аміачної селітри та карбаміду (у співвідношенні 35,4 % карбаміду, 44,3 % селітри, 19,4 % води, 0,5 % аміачної води). Добриво містить три форми азоту (нітратну, амонійну, амідну) і забезпечує пролонговане живлення рослин азотом. Внесення КАС доцільно поєднувати з мікроелементами і ріст стимуляторами. Його можна використовувати під основний і передпосівний обробіток ґрунту, у підживленні впродовж вегетації, дотримуючись строків і доз внесення, температурного режиму, розведення водою згідно інструкцій виробника.

(Продовження статті – у наступному випуску)

Складна ситуація у фінансово-кредитній системі України істотно впливає на розвиток сільського господарства, галузі якого потребують кредитних ресурсів для виконання необхідних технологічних операцій.

Про сучасний стан, основні проблеми та необхідні кроки для стабілізації ситуації з фінансовим забезпеченням аграрного виробництва читачам “Віснику Агрофорум” розповів керуючий Західного комерційного регіону ПАТ “Укрсоцбанк” UniCredit Bank Олег Сергєєв.

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ КЛІЄНТА – ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ТА ДОВГОСТРОКОВОЇ СПІВПРАЦІ З БАНКОМ – Олег Сергєєв

- Доброго дня, шановний Олег Миколайович. Які основні причини зумовили сучасні кризові явища у фінансовій системі України?

- О.С.: Перш за все необхідно чітко окреслити причини, що слугували передумовами для існуючих складнощів. Складна політична ситуація, яку можна охарактеризувати як політичну турбулентність, зумовила побоювання людей за власні заощадження. Подальше військове протистояння ще більше посилює їх невпевненість. Крім того протистояння зумовило втрату окремими банками суттєвих активів і подальшу неможливість виконання зобов'язань тими банками, які здійснювали надто ризикові операції.

У період економічної стабільності ситуація в банківській системі була контрольованою і навіть ті банки, які здійснювали операції з підвищеним ризиком практично не виділялися серед решти, а у випадку потреби їм надавалося рефінансування зі сторони Національного банку України (НБУ). Це давало змогу за умов економічної стабільності загалом більшості банків виконувати власні зобов'язання. Очевидною реакцією на невпевненість у країні було посилене прагнення громадян тримати заощадження при собі. Таким чином політична нестабільність і військові дії зумовили нестабільність, яка посилює невпевненість населення. Таким чином зріс запит на повернення депозитів. Слабкість конкретних банків і відтік коштів, у свою чергу, посилює дефіцит ліквідності. Окремі банки просто не змогли, в багатьох випадках, задовольнити запити на повернення коштів.

В період невизначеності і фізичні особи і підприємці об'єктивно зацікавлені у збереженні власних коштів від знецінення, в тому числі вкладаючи їх у зарубіжну валюту. Багато фінансових ресурсів було переведено юридичними особами закордон, зокрема використовуючи імпорتنі

контракти чи здійснюючи оплату послуг, наприклад консалтингових. Проте ці дії були повністю прогнозованими і НБУ повинен був діяти рішуче.

- Які кроки необхідно здійснити, на вашу думку, для стабілізації ситуації?

- О.С.: Я вже 21 рік працюю у фінансовій системі України і можу стверджувати, що це не перша криза. Кризи відбувалися в 1998, 2004 і 2008 роках. Проте на даний час вона додатково посилюється військовими діями. Зараз необхідно подолати панічний стан в людей і їх недовіру до національної валюти.

Світова практика свідчить що у подібних ситуаціях центральний банк може стабілізувати ситуацію вчасно використавши економічні або адміністративні важелі впливу.

У книжці нинішнього Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка "Банківські таємниці часі помаранчевої революції" зазначається зокрема, що НБУ, заступником голови якого був А. Яценюк, прийняв ряд адміністративних рішень, зокрема постанову № 576 від 30 листопада 2004 року, яка істотно обмежила можливості для спекуляції, дозволила фактично стабілізувати за два тижня ситуацію у фінансовій системі нашої держави. В дещо аналогічній ситуації зараз НБУ прийняв протилежне рішення і використав економічні важелі. Припускаю, що це могло бути здійснено на вимогу Міжнародного валютного фонду, фахівці якого є прихильниками економічних, а не адміністративних важелів для розв'язання проблем. Таким чином було використано ринкові важелі (зокрема, продаж валюти з резервів НБУ) проти адміністративного тиску. Обмеженість валютних резервів НБУ, високі ціни на газ і негативний платіжний баланс спільно з проблемами НАК "Нафтогаз України" фактично показали недієвість в поточній ситуації в Україні економічних важелів. Завдяки валютним спекуляціям відбулося неконтрольоване підвищення валютного курсу. Тепер ми отримали ситуацію, коли курс достатньо високий, а резерви НБУ мінімальні, що не давало змоги його стабілізувати ринковими методами через пропозицію валюти із боку банківського регулятора. Зараз НБУ прийняв постанови №124, №130, №160, №161, якими суто адміністративно накладено обмеження на фінансові операції. Але більшість населення вже втратили довіру до національної валюти.

- Якими є перспективи фінансової підтримки сільськогосподарських виробників з боку комерційних банків у поточному році?

- О.С.: Проблема банків – тренд відтоку коштів з банківської системи України, приводить до зменшення кредитування. В подальшому це викликає соціальні

проблеми – зниження життєвого рівня населення і безробіття, негативно впливаючи на економіку, зокрема і сільське господарство.

Сільське господарство – сезонний бізнес, зокрема в рослинництві для якого характерний розрив між початком виробничого циклу та реалізацією продукції. На відміну від підприємств торгівлі, які мають щоденну виручку, брак фінансів у сільськогосподарських виробників може зумовити недотримання технологічних операцій при проведенні посівної кампанії. Коли індикатором цін в Україні є курс долара – то це ризиковано для галузей з сезонним характером виробництва. Водночас, недофінансування виробництва зумовить зменшення посівних площ і зменшення витрат на захист і підживлення, що, ймовірно, вплине на зниження середньої урожайності культур, а отже ускладнить нарощування виробництва. Обмеженість коштів у більшості агровиробників зумовлює недофінансування у створення ланцюгів доданої вартості, зокрема у переробку сировини. Таким чином у попередні роки, в більшості випадків, відбувалося фізичне збільшення обсягів виробництва, а ланцюг доданої вартості через переробку сировини у кінцевий продукт вже створювався закордоном.

Важливими для прийняття рішення про кредитування є сучасний технологічний стан підприємства. Клієнтом нашого банку вже багато років є підприємство з Рівненської області, яке, наприклад, минулого року зібрало урожай пшениці близько 90 центнерів з гектара. Але підприємство дотримується технологій виробництва, а тому такий позичальник для банку є менш ризиковим. Такого клієнта банк готовий кредитувати.

Слід розуміти що при збільшенні кількості проблемних кредитів відбувається погіршення якості кредитного портфеля. Це вимагає формування додаткових резервів, щоб відповідати нормативам НБУ. Таким чином фінансові ресурси банку, які могли б спрямовуватися в якості кредитів в національну економіку фактично резервуються під покриття проблемних кредитів. Треба також зважати на підвищення до 30% облікової ставки НБУ.

Тобто, по-перше, в поточному році сільськогосподарським виробникам варто розраховувати переважно на власні ресурси, а не на підтримку від банків чи державного бюджету. По-друге, кожна криза це не лише загроза і проблема але і можливість для бізнесу. Раніше, коли ціна одного долара зросла з 1,7 грн до 5 грн – це був стимул для розвитку переробної промисловості і виробництва продовольства, яке до цього завозилося на Львівщину в основному з Польщі. В той період валютний курс став бар'єром

для імпорту і сприяв розвитку внутрішнього виробництва, яке стало економічно доцільнішим. Знову ж повернувся до нашого клієнта з Рівненщини з яким ми співпрацюємо з 1997 року. В той період дане підприємство здійснило капіталовкладення і, незважаючи на труднощі, модернізувало виробництво. При всіх труднощах, експортний потенціал виробництва в умовах кризи – це додаткова підтримка для конкретного бізнесу. Але, це виробництво має бути ефективним, тобто висока урожайність не за будь-якої собівартості, а саме оптимальної, що можливе за умов дотримання технологій. Якщо виробництво неефективне і у власників підприємства немає повного розуміння ситуації, то банківський кредит додатково прискорить ймовірне банкрутство бізнесу. У випадку впровадження сучасних технологій, їх дотримання та інвестицій у знання – підприємство більш конкурентоспроможне на ринку.

- Яким чином виробникам сільськогосподарської продукції можна допомогти на рівні області. Наприклад, можна збільшити фінансування програм підтримки виробників в регіоні через внесення змін у відповідні статті видатків бюджету Львівщини?

- О.С.: Досить дискусійною, на мою думку, є взагалі ефективність обласних програм фінансової підтримки виробників. Можливо, що це звучить доволі непопулярно, але ці гроші фактично одержують декілька виробників Львівщини. В окремих випадках – це проста компенсація збитків недостатньо ефективним виробництвам. Ми знову ж таки даємо голодним рибу, а не вудочку. Обмежені бюджетні ресурси області доцільніше спрямовувати на формування сприятливого середовища для розвитку бізнесу та об'єкти інфраструктури АПК.

- Які кроки здійснює банк при прийнятті рішень про надання кредиту позичальнику?

- О.С.: Банківська група одержує та аналізує інформацію про ситуацію на світовому ринку, тренди розвитку, прогнози цін та обсяги виробництва, а тому має змогу на основі повноти знань про перспективи виробництва в конкретній галузі оцінити ризики більш адекватно ніж малі та середні підприємці. У моїй особистій практиці були випадки, коли доводилося відмовляти клієнтам у наданні кредиту. Згодом вони дякували банку, що той кредит не був наданий, оскільки сфери в які планувалося вкласти кредитні гроші істотно втрачали, а підприємці, ймовірно, опинилася б у складній фінансовій ситуації. В такому випадку банк є партнером зацікавленим у платоспроможності позичальника, а не у можливих судових позовах чи вилученні майна. Тобто при прийнятті

рішення про надання кредиту банк докладно аналізує не лише бізнес-план чи фінансові показники діяльності підприємства, але і перспективи розвитку ринків для збуту його продукції.

Очевидно що в банківській системі України спостерігається зростання частки проблемних кредитів. Хоча кожний окремих банк має власну систему оцінки ризиків позичальника, однак в банках з іноземним інвестиціями вона більш прискіпливіша. Система оцінки ризику надання позики позичальнику у банках протягом двадцяти років також зазнала трансформацій і тепер більше орієнтується на оцінку ефективності бізнес-процесів, а не на предмет застави.

Декілька років назад в умовах стабільності багато банків надавали кредити підприємствам за суто формальними ознаками їх відповідності вимогам. Коли ж посилювалася нестабільність, то окремі підприємства навіть будучи виробниками аграрну продукцію на яку є ринковий попит, опинилися у скрутному або майже передбанкрутному стані через взяті валютні кредити, зокрема Агрохолдинг “Мрія”. Таким чином зростання курсу посилює тиск на валютних позичальників, особливо якщо вони реалізують продукцію виключно на внутрішньому ринку і їх виручка так швидко не зростає. Наприклад, для згадуваного раніше позичальника з Рівненської області, висока ефективність виробництва стимулює банк надавати підтримку підприємству навіть в існуючих умовах. При потребі банк завжди йде на поступки надійному позичальнику у випадку, якщо підприємство адаптується відповідно до існуючих економічних обставин. Слід знати, що при наданні кредиту банк орієнтується не лише на бізнес-план, але і на перспективу розвитку даного бізнесу в Україні і відповідних ринків збуту. Наприклад, зниження цін на нафту зумовило зменшення попиту і цін на кукурудзу на ринку США, де значна її частина використовується для виробництва біопалива. Відповідно, привабливість кукурудзи, як культури для виробництва пального знижується, а на світовому ринку з’являється пропозиція додаткових її обсягів, що зумовлює зниження світових цін. Багато ж агровиробників України орієнтувалися на експортне постачання вітчизняного врожаю кукурудзи на зовнішній ринок за більш привабливими цінами ніж вони на даний час є реально.

Ряд підприємств у Львові які є клієнтами нашого банку (ПрАТ “Компанія Ензим” і ПАТ “Львівський холодокомбінат”) не чекають, а йдуть вперед у модернізації та впровадження сучасних міжнародних стандартів, які є вимогою для збуту на зовнішньому ринку. Очевидно, що ризик при наданні банком позик ефективним та конкурентоздатним виробникам нижчий, оскільки дані виробники можуть конкурувати і на ринку ЄС.

Ресурсний потенціал та відносно дешева робоча сила є конкурентною перевагою України. Але цього замало – потрібні ще ефективні технології, що потребують знань.

- Відомо, що однією з перешкод для розвитку товаровиробників у сільській місцевості є складність доступу до актуальних сучасних знань. Яким чином банківські установи Львівщини можуть долучитися до поширення знань про фінансові послуги у сільській місцевості?

- О.С.: В сільському господарстві поширення знань про сучасні технології, про фінансові послуги, є надзвичайно важливим. Саме тому діяльність, яку здійснює Львівська аграрна дорадча служба в поширенні знань, зокрема про технології у молочному скотарстві, створює передумови для допомоги зростанню бізнесу надаючи допомогу знаннями, які потрібні та актуальні тепер. Очевидно, що Львівська аграрна дорадча служба поширюючи знання про технології, організацію виробництва, економічний аналіз і спеціалізовані знання сприяє розвитку малих та середніх агроформувань. Це дозволяє підвищувати фінансову грамотність і потенційних клієнтів банківської системи.

Наприклад, для здійснення виробництва підприємцю не завжди потрібен кредит, що передбачає високу процентну ставку та ліквідну заставу, яка не завжди є у агровиробників. Можливим альтернативним інструментом може бути використання векселя, який гарантує оплату за поставлені для виробництва ресурси, наприклад засоби захисту рослин. Вексель авалує банк під 4-6% річних і такий документ приймають більшість компаній-постачальників засобів захисту рослин. Даний інструмент значно доступніший, оперативніший та залишає підприємцю більш свободи дій.

Банки також зацікавлені співпрацювати з фінансово освіченим клієнтом, оскільки це знижує ризик неправильних рішень позичальника і стимулює його використовувати додаткові послуги.

Крім того, Асоціацією банків Львівщини спільно з Львівським інститутом банківської справи НБУ вже здійснено конкретні кроки для підвищення фінансової грамотності населення. Минулого року львівські банкіри охоче підтримали

ініціативу Незалежної асоціації банків України з проведення освітніх заходів у літніх дитячих таборах області.

Банк також готовий проводити спеціалізовані семінари на районному рівні та в сільській місцевості щоб ефективніше будувати співпрацю у майбутньому з фінансово грамотними клієнтами. Крім того банк бачить як розвивається виробництво як клієнт планує свої витрати і чи це стратегічне мислення. Тоді значно легше працювати оскільки банк відчуває свого клієнта, може йому довіритися та спокійно кредитувати, оскільки є впевненість, що він вміє раціонально використати кредитні гроші.

- Дякуємо Вам за змістовне і цікаве інтерв'ю.

Розмову вів Павло Музика

Шановні читачі.

У рубриці “Точка зору” Ви можете висловити власний погляд на проблеми реформування аграрного сектору України, представити практику розвитку підприємства і поділитися власним досвідом з іншими агровиробниками Львівської області.

Контактні телефони: +38 (032) 294-84-03, +38(032) 239-26-26, (067) 803-60-32, (050) 592-36-22, e-mail: lvivagri@gmail.com

Назва виставки	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Експорт української продукції в країни ЄС як частина бізнесу з Європою	20 березня 2015 р.	м. Київ Торгово-промислова палата України вул. Стрітенська, 10	www.ucci.org.ua
Конференція: "Угода про асоціацію: для всіх і кожного"	20 березня 2015 р.	м. Київ, Готель "Прем'єр Палац", бул. Т. Шевченка / вул. Пушкінська 5-7/29	www.uba.ua/ukr/events
Другий міжнародний бізнес-форум "Україна – 2015. Стратегічне бачення: можливості та виклики"	20 березня 2015 р.	м. Харків, готель «Харків Палас», пр. Правди, 2	www.businessforum.kharkov.ua
Конференція "Елеватор-2015"	26- 27 березня 2015 р.	м. Бровари, вул. Драгоманова, 2	www.agrotimes.net
Конференція "Стратегії експорту: трейдинг і логістика"	27 березня 2015 р.	м. Київ, вул. Предславінська, 35Д, готель "Alfavito"	www.proagro.com.ua
IX Міжнародна спеціалізована виставка по квітковому бізнесу, садівництву, ландшафтному дизайну та флористиці	31 березня – 2 квітня 2015 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський проспект, 15	www.flowershortech-expo.com
Міжнародний форум харчової промисловості та упаковки	1 квітня 2015 р.	м. Київ Виставковий центр "Київ Експо Плаза" Вул. Свлютна 2-Б	www.expoplaza.kiev.ua

Назва виставки	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
V Україно-американський аграрний конгрес	24-25 березня 2015 р.	США, м. Вашингтон	www.apk-inform.com.ua
Agrosalon Міжнародна виставка сільськогосподарської техніки	25-28 березня 2015 р.	Словаччина, м. Нітра	www.agrokomplex.sk
Міжнародна виставка Agriumbria	27-29 березня 2015 р.	Італія, м. Бастія Умбра	www.agriumbria.eu
Міжнародна виставка Spring / Pavasaris	09-12 квітня 2015 р.	Латвія, м. Рига	www.aml-ramava.lv
Міжнародний словацько-український Бізнес Форум SUBF 2015	20-23 квітня 2015 р.	Словаччина, м. Кошице	www.kratos.net.ua
Сільськогосподарська виставка "AGRA"	23-26 квітня 2015 р.	Німеччина, м. Лейпциг	www.agra2015.de
AgriFin Forum 2015	11-15 травня 2015 р.	Туреччина, м. Стамбул	www.agrifinfacility.org

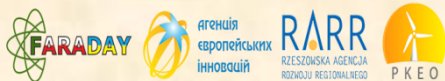

Науково-практична конференція «Практичні підходи до використання відновлювальної енергетики – джерела фінансування та техніко-економічна ефективність»

18 березня 2015 р. у Львові відбудеться конференція “Практичні підходи до використання відновлювальної енергетики – джерела фінансування та техніко-економічна ефективність”. Метою конференції є: аналізу потенціал ринку відновлювальної енергетики (ВДЕ) Львівщини; представлення результатів аналітичних досліджень про потенціал та перспективи в Україні та регіоні.

Місце проведення: м. Львів, Палац спорту «Україна», вул. Мельника, 18,
Початок: 10.00 год.

Джерело: www.cstei.lviv.ua

Конференція «Екоенергетика Львівщини – шлях до енергонезалежності»

26 березня 2015 року у Львові відбудеться конференція з метою представлення результатів проекту FARADAY, аналізу перспективних проектів і напрямів розвитку відновлювальної енергетики (ВДЕ) на Львівщині, поширення практики енергозбереження.

Місце проведення: м. Львів, готель “Львів”, просп. В.Чорновола, 7.
Початок: 10.50 год.

Джерело: www.cstei.lviv.ua

VIII Міжнародна науково-практична конференція «Нетрадиційні і поновлювальні джерела енергії як альтернативні первинним джерелам енергії в регіоні»

2-3 квітня 2015 року у Львові відбудеться науково-практична конференція орієнтована на розв’язання проблем розвитку альтернативної енергетики та визначення ролі регіональної енергетики в забезпеченні енергетичної безпеки держави.

Місце проведення: м. Львів, вул. Козельницька, 15, конференц-зал ПАТ “Західенерго”. **Початок:** 10.00 год.

Джерело: www.cstei.lviv.ua

Доброму господарю - добра корова

У Львівській області працює **37 господарств**, які є суб'єктами племінної справи у тваринництві, а саме: **15 – у молочному скотарстві, 7– у м'ясному скотарстві, 3 – у свинарстві, 2 – у вівчарстві, 2 – у конярстві, 2 – у птахівництві, 4– у рибництві, 2 – у бджільництві.**

Пропонуємо Вам перелік господарств, в яких можна придбати племінне поголів'я худоби та птиці.

МОЛОЧНЕ СКОТАРСТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Бродівський р-н					
1	ТЗОВ «Підгірці»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Кривиці	Кармазин Андрій Богданович 067-675-54-62
Городоцький р-н					
2	ЛНУВМ та БТ м...Гжицького	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Переможне	Запотічний Ігор Тимофійович 096-270-96-06
Дрогобицький р-н					
3	ТЗОВ «Перше травня»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Волоща	Пінчак Микола Йосипович 096-355-09-26
4	СГ ТЗОВ «Літинське»	племрепродуктор	симентальська	с. Літиня	Коваль Петро Петрович 067-675-15-87
Жидачівський р-н					
5	ФГ «Межиріччя»	племрепродуктор	симентальська українська чорно-ряба молочна айрширська	с. Заріччя	Лозинський Роман Іванович 067-671-19-79
6	ФГ «Пчани-Денькович»	племрепродуктор	симентальська	с. Пчани	Денькович Богдан Степанович 050-562-51-61
Жовківський р-н					
7	ФГ «Лелик»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	смт. Куликів	Лелик Ярослав Григорович 050-661-71-43
8	ФГ «Вулик»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. В'язова	Свелеба Анастасія Олександрівна 096-735-96-71
9	Львівський національний аграрний університет	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	м. Дубляни	Ширий Богдан Ярославович 94-55-94

Пустомитівський р-н					
10	ДП ДГ «Миклашів»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Миклашів	Савка Б. П. 098-742-56-19
Радохівський р-н					
11	СГ ТзОВ «Прогрес»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Смержів	Козирева Тетяна Вікторівна 067-663-54-33
12	ДП ДГ «Радохівське»	племзавод	українська чорно-ряба молочна	м. Радохів	Крет Ігор Юрійович 067-716-24-90
Самбірський р-н					
13	ФГ «Ліщук Н.С.»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Нагірне	Ліщук Олександр Іванович 067-254-27-34
Сокальський р-н					
14	ПП «Білий Стік»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Волиця	Іванчина Олег Антонович 050-671-66-59
Стрийський р-н					
15	ФГ «Помірки»	племрепродуктор	українська чорно-ряба молочна	с. Воля Задеревацька	Кочкодан Богдан Іванович 067-501-79-53
М'ЯСНЕ СКОТАРСТВО					
№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Жидачівський р-н					
1	ФГ «Пчани-Денькович»	племрепродуктор	волинська м'ясна	с. Пчани	Денькович Богдан Степанович 050-562-51-61
Жовківський р-н					
2	СФГ «Клен»	племзавод	поліська м'ясна	с. Річки	Білан Алла Андріївна 050-370-07-33
3	ФГ «Велес»	Племрепродуктор	лімузинська	с. Бір Кунинський	Кузь Богдан Михайлович
6	ПОСП «Відродження»	племрепродуктор	волинська м'ясна	с. Новий Витків	Слюсарчук Богдан Іванович 097-063-21-65
Самбірський р-н					
7	ФГ «Білак»	племзавод	поліська м'ясна	с. Стрілковичі	Білак Іван Іванович 067-674-01-78
5	ТзОВ «Прогрес»	племзавод.	волинська м'ясна	с. Смержів	Козирева Тетяна Вікторівна 067-663-54-33

СВИНАРСТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Городецький р-н					
1	ЛНУ ветмедицини та біотехнологій ім. С.З.Гжицького	племрепродуктор	полтавська м'ясна	с. Переможне	Запотічний Ігор Тимофійович 096-270-96-06
Жовківський р-н					
2	ФГ «Едем»	племзавод	велика біла ландрас	с. Замочок	Чаклош Зоя Сергіївна 067-977-89-39
Сокальський р-н					
3	ПП «Флора-С»	племрепродуктор	ландрас	с. Межиріччя	Шевчук Іван Васильович 067-76-74-772

ВІВЧАРСТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Городецький р-н					
1	ЛНУ ветмедицини та біотехнологій ім. С.З.Гжицького	племрепродуктор	прекос	с. Переможне	Запотічний Ігор Тимофійович 096-270-96-06
Дрогобицький р-н					
2	ФГ «Меринос-Захід»	племрепродуктор	мерино-ландшаф	с. Почасівці	Огньов Дмитро Володимирович 067-441-88-87

КОНЯРСТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Бродівський р-н					
1	ТЗОВ «Підгірці»	племрепродуктор	українська верхова	с. Підгірці	Кармазин Андрій Богданович 3-07-39
Буський р-н					
2	СТ «Терен»	племрепродуктор	українська верхова	с. Мала Вільшанка	Хамула Іван Павлович 067-313-67-99

ПТАХІВНИЦТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Бродівський р-н					
1	ТЗОВ «Зубр»	племптахо-репродуктор II порядку	італійська біла	с. Руда Бродівська	Тишук Володимир Васильович 098-486-75-11
Сокальський р-н					
2	ПП «Гові»	племптахо-репродуктор II порядку	легарт	с. Жужеляни	Проць Мирослав Григорович 050-315-15-72

БДЖІЛЬНИЦТВО

№ з/п	Назви районів, господарств	Присвоєний статус	Порода тварин	Місце розташування	Прізвище, ініціали керівника, телефон
Буський р-н					
1	ФГ «Нуклеус»	племпасіка	карпатська	м. Буськ	Ільків Богдан Олегович 097-924-25-34
Бродівський р-н					
2	ПП «Апіс-Мед»	племпасіка	карпатська	м. Броди	Бутинський Павло Миколайович 098-455-23-89

РИБНИЦТВО

Городоцький р-н					
1	ДП «Дослідне господарство Львівської дослідної станції Інституту рибного господарства Національної академії аграрних наук України»	племзавод	любінський внутрішньо-породний тип української лускатої та рамчастої породи коропа, амурський сазан	с. Великий Любін	Ковальчук Олександр Миколайович 067-238-98-38
Миколаївський р-н					
2	Публічне акціонерне товариство «Львівський облрибкомбінат»	племрепродуктор	любінський внутрішньо-породний тип української лускатої та рамчастої породи коропа, райдужна форель	с. Рудники	Канц Сергій Анатолійович 067-370-47-55
3	ФГ «Голуба нива»	племрепродуктор	райдужна та струмкова форель,	с. Стільсько	Грабович Михайло Володимирович 067-674-61-93
Пустомитівський р-н					
4	ТЗОВ «Карпатський водограй»	племрепродуктор	амурський сазан	м. Пустомити	Габуда Олег Андрійович 067-374-92-66

Оптові ціни на продукцію (станом на 16.03.2015 р.) (1 кг/ грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Гарбуз	2,50	3,00	3,20
Капуста білокачанна	5,50	6,00	6,00
Помідор салатний червоний	45,00	46,00	47,00
Капуста савойська	10,00	11,00	13,00
Морква нантська	3,50	4,00	4,50
Буряки столові круглі	2,50	2,50	2,50
Цибуля зелена	20,00	20,00	22,00
Цибуля ріпчаста	4,00	4,50	5,00
Цибуля ріпчаста салатна червона	7,00	7,00	7,00
Огірок довгоплідний гладкий	40,00	40,00	40,00
Часник	46,00	47,00	48,00
Картопля Белароса	1,90	2,00	2,30
Гриб печериця	27,00	28,00	29,00
Яблуко Гала	10,00	10,00	12,00
Яблуко Чемпіон	10,00	12,00	12,00
Яблуко Голден 65	10,00	12,00	13,00
Яблуко Айдаред	11,00	12,00	13,00
Борошно пшеничне вищого гатунку	9,50	10,00	12,00
Цукор	11,00	11,50	12,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Яловичина грудинка безкісткова	40,00	40,00	40,00
Свинина беконна вирізка	70,00	73,00	75,00
Свинина беконна шинка	68,00	69,00	70,00
Свинина вирізка	78,00	79,00	80,00
Свинина полядниця (корейка безкісткова)	78,00	79,00	80,00
Короп жив	42,00	44,00	44,00
Фыле куряче	51,00	51,50	51,50

Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

**Редакційна колегія інформаційного вісника
Львівської аграрної палати “Агрофорум”**

Музика П.М. – ГО “Львівська аграрна палата” (голова редколегії)
Стефанишин І.М. – ТОВ “РСП “Шувар” (заст. голови редколегії)
Гончаренко Л.В. – Департамент агропромислового розвитку
Львівської обласної державної адміністрації (заст. голови редколегії)
Вуйчик І.М. - ГО “Львівська аграрна палата”
Паньків І.Я. – БО “Львівська аграрна дорадча служба”
Соломонко Д.О. – Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (видавничий редактор)

Періодичність видання: два рази на місяць.

**Побажання та зауваження до змісту електронного інформаційного вісника
просимо надсилати на e-mail: lvivagri@gmail.com або за телефоном:
+38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-56, +38 (067) 803-60-32**

Бюлетень видається за підтримки

